

Amtskommuner i Danmark

Vand

Journalnr. bedes anført ved besvarelse.

J.nr.M 2021-0012

Ref.: JBJ/

Den 31. marts 2005

Fastsættelse af kvalitetskrav for visse farlige stoffer i henhold til Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996

Miljøstyrelsen meddelte i brev af 9. oktober 2002 at styrelsen ville genvurdere de foreslåede kvalitetskriterier for medicin og hjælpestoffer som bruges i dambrug. Reviderede forslag til vandkvalitetskriterier blev udsendt i høring i juli 2004, og Miljøstyrelsen udsendte umiddelbart efter retningslinjer for beregning af vandkvalitetskriterier, som findes i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 4, 2004: "Principper for fastsættelse af vandkvalitetskriterier for stoffer i overfladevand".

./.

Vedlagt fremsendes datablade med vandkvalitetskriterier for de pågældende stoffer. For de fleste af stofferne har det kun været muligt at tilvejebringe et begrænset datagrundlag. Dette har medført, at vandkvalitetskriteriet er fastsat med en stor usikkerhedsfaktor. Der er derfor sandsynlighed for, at værdierne for disse stoffer er lavere end værdierne vil blive med et tilstrækkeligt datagrundlag. Dansk Akvakultur har oplyst at de har taget initiativ til at etablere et bedre datagrundlag for antibiotikastofferne amoxicillin, florfenicol, oxolinsyre, oxytetracyclin, sulfadiazin og trimethoprim. Det forventes at resultaterne heraf foreligger i midten af 2005 og indtil det bedre datagrundlag er vurderet skal værdierne derfor betragtes som foreløbige for disse stoffer.

I databladene indgår værdier for vandkvalitetskriterier generelt og for korttidsvandkvalitetskriterier. I vurderingen af om et kvalitetskrav, som er baseret på vandkvalitetskriteriet, er opfyldt, skal der lægges til grund, at kravet er fastsat som maksimal årlig gennemsnitskoncentration for de vandområder, der er vedvarende påvirkede. Det vil sige at det er gennemsnitskoncentrationen i kontrolperioden, der skal opfylde kvalitetskravet for et vandområde. For påvirkninger af periodevis varighed, men længere end et døgn, skal gennemsnitskoncentration for den pågældende periode, hvor påvirkningen sker, opfylde kvalitetskravet. Dette korresponderer med bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 921/1996, § 7 stk. 1 punkt 2 om, at udledningstilladelser skal indeholde vilkår om "den gennemsnitlige tilladte koncentration i en eller flere nærmere angivne perioder".

Vurderingen af om et korttidskvalitetskrav er opfyldt er aktuel i situationer, hvor der er behov for at vurdere dels om der kan komme uacceptable påvirkninger fra meget kortvarige udledninger (1 døgn), dels om bekendtgørelsens krav i § 6 stk. 3 punkt 1, om at der inden for nærområder ikke må forekomme akut giftvirkning, kan opfyldes. Det vil sige at korttidsvandkvalitetskriterieret både er den koncentration, som i et vandområde skal opfyldes for de mak-

simale koncentrationer under en korttidsudledning (op til et døgn med mindst 6 døgn mellemrum), og de koncentrationstoppe, der under en længerevarende udledning kan forekomme i vandområdet inden for enkelt døgn med mindst seks døgn mellemrum.

For stoffer hvor vandkvalitetskriteriet er foreløbigt anbefales, at der, indtil der kan fastsættes endelige kvalitetskriterier, accepteres en overskridelse af et vandkvalitetskrav på højst 10 gange i vandområdet efter udledning såfremt kvalitetskravet ikke umiddelbart kan opfyldes. Det vil sige, at amtet indtil et endeligt kvalitetskrav foreligger i sådanne situationer bør fastlægge et midlertidigt spildevandsnærområde for det vandområde, hvor kravene lempes som anført for de nævnte stoffer. I forlængelse heraf kan vilkår i udledningstilladelser, der fastsættes for udledning af de pågældende stoffer, kun ske som midlertidige vilkår med forbehold for revision når et endeligt kvalitetskrav foreligger.

I Miljøstyrelsens brev af 9. oktober 2002 til amterne meddelte styrelsen ”at kvalitetskrav, der fastsættes af amtet for stoffer, som udledes fra en række eksisterende kilder i et amt, skal indgå i amtets regionplan, som en del af målsætningerne for vandkvaliteten, før end kvalitetskravene kan håndhæves. I denne sammenhæng forudsætter Miljøstyrelsen også – i henhold til bekendtgørelsens § 10 og EF-domstolens afgørelse - at der for eksisterende relevante kilder udarbejdes en samlet, specifik plan (program) for, hvorledes amtsrådet gennemfører reguleringen af udledningen af de pågældende stoffer.” EF-domstolens praksis er fastlagt i sager vedrørende Rådets direktiv 74/464/EØF, som ligger til grund for bestemmelserne i bekendtgørelsen.

Kvalitetskrav og retningslinier for målsætningen af vandområdernes kvalitet omkring udledninger (evt. med udpegning af vandområder med skærpede krav eller lempede krav) optages i regionplanen. For at opfylde direktivets krav bør det af redegørelsen (vandkvalitetsplanen) til regionplanen mere specifikt fremgå:

- oversigt over samtlige kendte eksisterende kilder med udledninger af de pågældende stoffer;
- reference til det faglige grundlag for de fastsatte kvalitetskrav for de pågældende stoffer
- afgrænsning af de vandområder hvor kvalitetskravene skal gælde evt. med udpegning af spildevandsnærområder, idet det bemærkes at for vandområder, hvortil der ikke sker udledning, som udgangspunkt er omfattet af bestemmelserne i § 9 stk. 1 i bekendtgørelsen nr. 921 om at det ikke må gøres muligt at øge forureningen.
- beskrivelse af hvorledes amtets indsats vil være med hensyn til at sikre kravene opfyldt.

På amternes ERFA-møde om dambrug den 21. oktober 2004 anbefalede Miljøstyrelsen at gennemføre regionplanprocessen baseret på de vandkvalitetskriterier, som styrelsen sendte i høring i juli 2004 med amtets forbehold for, at regionplanens endelige kvalitetskrav ville blive fastsat på baggrund af Miljøstyrelsens endelige udmelding af vandkvalitetskriterier.

I det omfang et selvstændigt tillæg til regionplanen vedrørende medicin og hjælpestoffer i dambrug ikke kan færdiggøres inden den regulære regionplan 2005 proces, forudsættes det at planen for regulering af dambrugenes medicin og hjælpestoffer medtages i regionplan 2005 eller optages i et efterfølgende tillæg inden udgangen af 2005.

Miljøstyrelsen skal beklage, at det ikke har været muligt at udsende kvalitetskriterier tidligere, og styrelsen er opmærksom på de vanskeligheder dette vil give anledning til.

Skov- og Naturstyrelsen meddelte den 17. april 2002 til Dansk Dambrugerforening, at de (dengang) foreslåede vandkvalitetskriterier først træder i kraft senest den 1. april 2005. Dette betyder, at Miljøministeriet overfor dambrugserhvervet har meddelt at udledning af medicin og hjælpestoffer fra dambrug ikke kan ske ureguleret efter 1. april 2005. Det betyder også at amtet umiddelbart efter denne dato, over for samtlige dambrug i amtet, skal have taget skridt til at kunne påbyde udledervilkår eller revidere eksisterende udledningstilladelser for medicin og hjælpestoffer i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser og bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer og havet.

Efter Miljøstyrelsens opfattelse burde amtet nu have et tilstrækkeligt grundlag til, at amtet kan tage de nødvendige skridt til at iværksætte og forberede den nødvendige regulering og dermed påbegynde håndhævelse af kvalitetskrav over for samtlige dambrug i amtet.

Dambrug, der udleder medicin og hjælpestoffer uden tilladelse, skal i givet fald forvarsles om et forestående påbud i medfør af miljøbeskyttelsesloven, og om nødvendigt skal de anmodes om oplysninger til brug for sagsbehandlingen, og meddeles at påbuddet kan forventes inden udgangen af 2006. Dambrug med midlertidige tilladelser til udledning af medicin og hjælpestoffer med frist 1. april 2005 bør således underrettes om at fristen forlænges til senest udgangen af 2006.

I forhold til sager om miljøgodkendelse, hvor der er behov for at træffe afgørelse før der foreligger regionplanfastsatte vandkvalitetskrav, må der foretages en vurdering efter miljøbeskyttelseslovens almindelige principper, herunder principper om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi og at udledning af stoffer kan ske i overensstemmelse med udlederkrav, der kan anses for miljømæssigt forsvarlige såvel i forhold til det vandområde, der udledes til, som til nedstrøms vandområder, og herunder regionplanlægningen for regulering af udledninger af medicin og hjælpestoffer. Miljøstyrelsens vandkvalitetskriterier kan lægges til grund i denne vurdering, når der samtidigt henses til ovenstående bemærkninger om foreløbigt fastsatte værdier.

Kvalitetskrav bliver først retligt bindende over for det enkelte dambrug, når der er meddelt påbud med udledervilkår eller eksisterende udledningstilladelser er revideret i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 921/1996 og de nye kvalitetskrav. Ved fastsættelsen af vilkår bør der indgå en stillingtagen til, hvornår kvalitetskrav skal håndhæves under hensyn til, at den enkelte virksomhed skal have en realistisk mulighed for at etablere de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af vilkårene. Amtet bør træffe afgørelser senest ved udgangen af 2006 og efter denne dato betragtes udledning af medicin og hjælpestoffer uden tilladelse som ulovlig.

Med venlig hilsen

Ole Christiansen
Direktør

Kopi til Amtsrådsforeningen